

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Факультет іноземних мов
Кафедра англійської мови

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. декана факультету іноземних мов

Тетяна КОДІСНИЧЕНКО

12 грудня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни

ТЕОРІЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(обов'язкова)

Освітньо-професійна програма: «Англійська мова та зарубіжна література»

Спеціальність: 014 Середня освіта

Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

факультет іноземних мов

Мова навчання: англійська

Чернівці 2024-2025 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія іноземної мови» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Англійська мова та зарубіжна література», затвердженої Вченою радою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича 26.02.2024 р.

Розробники: Єсипенко Н.Г., професор кафедри англійської мови, д.ф.н.

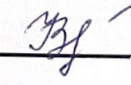
Погоджено з гарантом ОП і затверджено на засіданні кафедри англійської мови

Протокол № 7 від "12" серпня 2024 року

Завідувач кафедри Єсипенко Н.Г.

Схвалено методичною радою факультету

Протокол № 1 від "12" серпня 2024 року

Голова методичної ради факультету Беженар І.В.

©Єсипенко Н., 2024 рік

Передмова

Робоча програма з дисципліни „Теорія іноземної мови” є нормативним документом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, який розроблено кафедрою англійської мови на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів відповідно до навчального плану для спеціальності 014 “Середня освіта” денної та заочної форм навчання. Робочу програму укладено згідно з вимогами кредитнотрансферної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати магістр відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни „Теорія іноземної мови”, необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Мета навчальної дисципліни: Навчальна дисципліна формує професійні (лінгвістичні) компетентності майбутніх учителів іноземної мови (англійської) та літератури основної (базової) середньої школи, а саме, знання історії розвитку мови та основні принципи фонетики, лексикології, стилістики, граматики англійської мови. Мета навчальної дисципліни: формування у студентів чіткої уяви про рівні мови та їх одиниці; ознайомлення студентів з історією розвитку мови; формування розуміння системності парадигматичних і синтагматичних зв'язків у мові. Специфіка курсу полягає в його орієнтованості на висвітлення теоретичних питань англійської мови (лексичних, стилістичних, граматичних та фонетичних), що необхідні вчителю для навчання англійської мови учнів середньої школи.

Завдання вивчення навчальної дисципліни

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) та приймати обґрунтовані рішення.

ФК 1. Здатність до поглиблення знань і розуміння предметної області та професійної діяльності.

ПК 4. Здатність застосовувати при продукуванні текстів в усній та письмовій формах різностильові та різножанрові одиниці з урахуванням комунікативної ситуації та комунікативного завдання відповідно до етичних і моральних норм поведінки, прийнятих в іншомовному середовищі

ПК 8. Здатність здійснювати професійну діяльність українською та англійською мовами.

Результати навчання

РН 1. Демонструє вміння застосовувати знання з психології, педагогіки, філології та літературознавства у практичних ситуаціях здійснення освітньої діяльності, поглиблює знання з предметної області.

РН 4. Формулює наявні проблеми у сфері освітньої діяльності, демонструє навички їх критичного аналізу, генерує нові ідеї, аргументує можливі шляхи їх вирішення та критично оцінює їх спроможність.

РН9. Демонструє уміння класифікувати, упорядковувати і узагальнювати навчальний матеріал відповідно до умов навчального процесу, потреб формування ключових компетентностей та інтегрованого навчання.

ПРН1. Демонструє граматичну правильність, лексичний діапазон і соціолінгвістичну відповідність власного мовлення, вільно володіє сучасними лексико-граматичними, орфоепічними, орфографічними та пунктуаційними нормами англійської та української мов для здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування в усному і писемному мовленні; конструє стилістично довершений текст певного стилю.

ПРН 4. Здійснює міжкультурну комунікацію і долає міжкультурні бар'єри на основі знання особливостей, цінностей, властивих культурам країн мов, що вивчаються; знання основних відмінностей концептуальної і мовної картини світу носіїв англійської мови.

ПРН7. Демонструє рівень загальнотеоретичної та професійної підготовки з іноземної мови і зарубіжної літератури та методики їх навчання, уміння збирати наукову інформацію з тематики дослідження, використовуючи різні джерела інформації, формулювати цілі та завдання і вибрати відповідні методи дослідження, в тому числі й емпіричні; здійснює самостійний науковий пошук для оптимізації процесу навчання іноземної мови і зарубіжної літератури в конкретному освітянському контексті.

ПРН 8. Вільно спілкується українською та англійською мовами у професійній діяльності.

Опис змісту робочої програми навчальної дисципліни Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кре- дитів	годин	лекцій	прак- тичні	семі- нарські	лабора- торні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	3	90	30				60		залік
Заочна	1	1	3	90	8				82		залік

Структура змісту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем навчальних занять	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекц.	прак./семін.	лаб.	інд.	с.р.		лекц.	прак./сем.	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Теми навчальних занять	Змістовий модуль 1. Лінгвістичний аналіз мови											
Тема 1. Levels of the language. Phonological level. Morphological level. Lexical Level. Syntactical level.	6	2				4	7	2				5
Тема 2. Phonetics in English. The sounds of language. The intonation in English. The stress patterns in English.	6	2				4	7	2				5
Тема 3. English spelling. The history of spelling in English. Challenges of English spelling	6	2				4	5					5
Тема 4. Morphology: the analysis of word-structure. Types of morphemes. Types of words	6	2				4	5					5
Тема 5. Stylistics: functional styles and registers. Characteristics of functional styles. Official vs Non-official style	6	2				4	5					5
Тема 6. Phraseology as branch of Linguistics. Phraseological units and idioms. Classification of idioms	6	2				4	5					5
Тема 7. Grammar: parts of speech and their categories. Nouns in English. Verbs in English. Adjectives in English	6	2				4	6					6
Тема 8. Grammar: types of sentences. Structural classification of sentences. Communicative classification of sentences.	6	2				4	6					6
Разом за 3М1	48	16				32	46	4				42

Теми навчальних занять	Змістовий модуль 2. Еволюція мови; мова та соціум											
Тема 1. The evolution of language: a historic outlook. Theories of the origin of the language. The development of the alphabet.	6	2				4	8	2				6
Тема 2. History of English. The Old English periods and its main characteristics. The Middle English period. The Modern English period.	6	2				4	6	2				6
Тема 3. The evolution of writing. Classification of writing. Pictographic writing. First English alphabet.	6	2				4	6					6
Тема 4. Brain and language. Brain areas and speaking.	6	2				4	6					6
Тема 5. Language processing. Problems and disabilities connected with the language processing in child's development	6	2				4	6					6
Тема 6. Language in social contexts. Communication and learning. Intercultural communication. Artificial Intelligence and language.	6	2				4	6					6
Тема 7. Language and the world view. The history of world view theory. Language and mentality.	6	2				4	6					4
Разом за ЗМ 2	42	14				28	44	4				42
Усього годин	90	30				60	90	8				82

Зміст завдань для самостійної роботи

№	Назва теми (питання для розгляду)	Години стац./з.ф.
---	-----------------------------------	----------------------

з/ п		н.
	Змістовий модуль 1. Лінгвістичний аналіз мови.	
1	Підготовка до теми 1. Levels of the language. Phonological level. Morphological level. Lexical Level. Syntactical level.	4/5
2	Підготовка до теми 2. Phonetics in English. The sounds of language. The intonation in English. The stress patterns in English.	4/5
3	Підготовка до теми 3. English spelling. The history of spelling in English. Challenges of English spelling	4/5
4	Підготовка до теми 4. Morphology: the analysis of word-structure. Types of morphemes. Types of words	4/5
5	Підготовка до теми 5. Stylistics: functional styles and registers. Characteristics of functional styles. Official vs Non-official style	4/5
6	Підготовка до теми 6. Phraseology as branch of Linguistics. Phraseological units and idioms. Classification of idioms	4/5
7	Підготовка до теми 7. Grammar: parts of speech and their categories. Nouns in English. Verbs in English. Adjectives in English	4/6
8	Підготовка до теми 8. Grammar: types of sentences. Structural classification of sentences. Communicative classification of sentences.	4/6
	Змістовий модуль 2. Еволюція мови; мова та соціум.	
9	Підготовка до теми 1. The evolution of language: a historic outlook. Theories of the origin of the language. The development of the alphabet.	4/6
10	Підготовка до теми 2. History of English. The Old English periods and its main characteristics. The Middle English period. The Modern English period.	4/6
11	Підготовка до теми 3. The evolution of writing. Classification of writing. Pictographic writing. First English alphabet.	4/6
12	Підготовка до теми 4. Brain and language. Brain areas and speaking.	4/6
13	Підготовка до теми 5. Language processing. Problems and disabilities connected with the language processing in child's development	4/6

1 4	Підготовка до теми 6. Language in social contexts. Communication and learning. Intercultural communication. Artificial Intelligence and language.	4/6
1 5	Тема 7. Language and the world view. The history of world view theory. Language and mentality.	4/4
	Разом	60/82

Контроль та оцінювання навчальних досягнень студентів у процесі вивчення навчальної дисципліни

Засобами контролю й оцінювання результатів навчання є:

- контрольні роботи; стандартизовані тести; реферати; есе; презентації результатів виконаних завдань та досліджень; усна відповідь та інші види індивідуальних та групових завдань.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

- 1.Levels of the language
- 2.Main units of language levels
- 3.Phonetics: the sounds of language,
- 4.Phonetics: intonation and stress
5. What are the main features of English spelling
- 6.Word-structure of English words
- 7.Functional styles in English
- 8.Registers in English
- 9.Phraseology and its units
10. Types of phraseological units and idioms
11. Parts of speech and their categories
- 12.Types of sentences in English
13. The evolution of language: a historic outlook
14. Periods in English History and their main characteristics
- 15.The evolution of writing
16. The connection between brain and language
17. Define Language processing
18. Peculiarities of language in social contexts
19. The connection between language and the world view
20. The connection between language and culture

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за результатами поточного контролю

- критичний огляд навчального відео – 2 бала;

- тест з множинними варіантами відповіді – 2 бала

1 правильна відповідь = 0,2 бала

-есе, презентація, реферат за вибором студента -5 балів

- інформація є достовірною і стосується теми - 1 бал

- презентація є логічно структурованою - 1 бал

- відповідний мовний рівень - 1 бал

- збалансоване представлення ілюстрацій та тексту -1 бал

- наведено список використаних джерел - 1 бал

- Усна відповідь на лекції оцінюється у 3 бали.

3 бали	Студент продемонстрував високий рівень володіння теоретичним матеріалом; повністю розкрив зміст питання; логічно структурував свою відповідь і навів відповідні приклади.
2 бали	Студент показав задовільне володіння теоретичним матеріалом; не повністю розкрив зміст питання; не зовсім логічно структурував свою відповідь і не навів прикладів; допустив близько 4-6 мовних помилок.
1 бали	Студент показав незадовільне володіння теоретичним матеріалом; не розкрив зміст питання; логічно не структурував свою відповідь і не навів прикладів; допустив 6-8 мовних помилок.
0 балів	Студент не відповів на запитання

Модульна контрольна робота (тестування із завданнями різного рівня складності – множинний вибір, знаходження відповідностей) оцінюється так:

Модульний тест 10 балів	91-100% відповідей вірні
9 балів	81-90% відповідей вірні
8 балів	71-80% відповідей вірні
7 балів	61-70% відповідей вірні
6 балів	51-60% відповідей вірні
5 балів	41-50% відповідей вірні
4 бали	31-40% відповідей вірні.
3 бали	21-30% відповідей вірні.
2 бали	11-20% відповідей вірні
0-1 бал	10- 0% відповідей вірні.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)																		Кількість балів (залік)				Сумарна к-ть балів	
Змістовий модуль 1										Змістовий Модуль 2								Усний залік 40				100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	Мод	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	Мод							
3	3	3	2	3	2	2	2	10	3	3	3	3	3	3	2	10							

Визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті.

Згідно з Положенням «Про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича» та згідно рішення кафедри англійської мови про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти (протокол №11 від 17.11.2020), під час проходження курсу «Теорія іноземної мови» визнаються результати навчання студентів, отримані у неформальній освіті, з можливим перезарахуванням :

- тем/теми змістових модулів, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми змістових модулів;
- індивідуального завдання, якщо отримані у неформальній освіті знання відповідають загальному спрямуванню дисципліни;
- тем / теми семінарських занять, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми семінарських занять;
- тем / теми самостійної роботи, які співвідносні за змістовим наповненням до знань, отриманих шляхом неформальної освіти; якщо отримані в неформальній освіті знання поглиблюють і розширюють тему / теми самостійної роботи.

Для визнання й перезарахування знань, отриманих у неформальній освіті, студенту слід представити сертифікат, що підтверджує здобуття знань у неформальній освіті.

Шляхи здобуття знань у неформальній освіті:

- тренінги,
- освітні й практичні курси (в тому числі он-лайн),
- семінари й вебінари (в тому числі он-лайн),
- літні /зимові школи тощо.

Критерії оцінювання результатів навчання на підсумковому контролі

Загальна кількість балів, яку студент може отримати у процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких 60 балів студент набирає за поточні види контролю і 40 балів під час підсумкового виду контролю (екзамену).

Кількість балів за кожну тему виводиться із суми поточних видів контролю (за виступи на лекційних заняттях, виконання тестових завдань, підготовку рефератів). Кількість балів за модуль дорівнює сумі балів, отриманих за теми даного модуля. Максимальна кількість балів складає: за 1 модуль – 30 балів; за 2 модуль – 30 балів.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі – під час проведення іспиту з дисципліни. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати у ході проведення підсумкового контролю становить *40 балів* – по 10 балів за кожну відповідь білету.

Відповіді на питання №1, №2 та №3 в кожному з білетів передбачають демонстрацію теоретичних знань студента з дисципліни. Оцінювання відповідей на ці питання здійснюється за спільними критеріями.

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 1, 2 та 3:

Бал	Характеристика відповіді
10	студент вичерпно висвітлює теоретичне питання; чітко і конкретно висловлює головні моменти, наводить адекватні різноманітні приклади; вживає адекватні лексико-граматичні структури; логічно обґрунтовано і структурно правильно будує відповідь;
9-8	студент достатньо повно висвітлює теоретичне питання; правильно виокремлює головні моменти, наводить необхідні приклади; вживає коректні лексико-граматичні структури; логічно і структурно правильно будує відповідь; проте відповідь має незначні неточності та помилки;
7-6	студент неповно висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає дещо некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі як незначні, так і значні неточності та помилки;
5-3	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; не акцентує увагу на головних моментах, наводить недостатню кількість прикладів; вживає некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має деякі значні неточності та помилки;
2-0	студент частково і недостатньо висвітлює теоретичне питання; викладає недостатній для висвітлення теми обсяг теоретичних положень; не виокремлює головні думки; не наводить приклади; використовує прості, часто некоректні лексико-граматичні структури; нелогічно і структурно неправильно будує відповідь; відповідь має велику кількість значних помилок.

Відповіді на питання №4 мають практичний характер (лінгвістичний аналіз тексту за рівнями мови – уривок 250 слів)

Критерії та параметри оцінювання відповідей на питання 4:

Бал и	Характеристика відповіді
----------	--------------------------

10	студент повністю та правильно виконує практичне завдання білета
9-8	відповідь студента містить незначні неточності і практичне завдання виконано з незначними помилками
7-6	відповідь студента містить неточності і практичне завдання виконано неповно
5-3	відповідь студента містить значні неточності і практичне завдання виконано лише частково
2-0	студент не в змозі виконати практичне завдання

Відповідно до вимог Болонської угоди проводиться місцева (національна) шкала визначення оцінок і шкала ECTS. Для їх порівняння використовується така таблиця:

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання

Методи та освітні технології навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються -інноваційні освітні технології: інформаційно-комунікаційні технології студентоцентрованого навчання; проєктна діяльність; -традиційні та інтерактивні форми і методи навчання, серед яких: лекція-візуалізація, проблемна лекція, дискусія, самостійно-дослідницька робота, аналіз і рішення ситуативних професійних психолого-педагогічних задач (Case study) та ін.

Політика академічної доброчесності відповідає чинним нормативно-правовим документам України, стандартам вищої освіти, Етичному кодексу та Положенням щодо прав та обов'язків, правил поведінки, академічної доброчесності, доступу до навчання осіб з обмеженою мобільністю та ін.

нормативно-правовим документам, затвердженим в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (див. <https://www.chnu.edu.ua/universytet/vazhlyvo/akademichna-dobrochesnist/>)

Рекомендована література **Основна**

1. Adger, D. (2019). *Language Unlimited: The Science Behind Our Most Creative Power*. Oxford: Oxford University Press.
2. Chierchia, G. (2013). *Logic in Grammar: Polarity, Free Choice, and Intervention*. Oxford: Oxford University Press..
3. Kucheroва, Olena (2020). History of the English Language: A Course Guide : Course Guide. Національний університет Києво- Могилянська академія
4. N. Yesypenko, O. Soloviova (2020). Semantic Peculiarities of Feminine Derivatives in the Old English Language // Editor-in-chief: Dr. Xénia Vámos, SCIENCE AND EDUCATION A NEW DIMENSION: Philology, VIII(68), Issue 226, 2020 Apr., 65-68 p
5. Верба Л. Г. (2006) Історія англійської мови / History of the English Language". Вінниця: Нова Книга, 293 с.
6. Донець С. М. (2022). English Lexicology : навчальний посібник / С. М. Донець, О. В. Ель Кассем. Харків : УкрДУЗТ, 147 с.
7. Корунець І. В. (2004). Порівняльна типологія англійської та української мов : навч. Посібник. 3.вид., випр. й доп. Вінниця : Нова Книга, 460 с.
8. Морозова О.І. (2010). Теоретична граматики сучасної англійської мови. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 60 с.
9. Мороховська Е.Я. (2013). Основи граматики англійської мови: Теорія і практика. К.: Вища школа, 383 с.
10. Ніконова В. Г. (2018). Курс теоретичної граматики сучасної англійської мови : навчальний посібник / В. Г. Ніконова. Вінниця : Нова Книга, 360 с.

Додаткова

1. Котнюк Л.Г., Войналович Л.П., Коротун Н.Г. (2012). Граматика англійської мови: Синтаксис: Методичний посібник з практичної граматики англійської мови для студентів Навчально-наукового інституту іноземної філології. Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 141 с
2. Євченко, В. В.(2016). Історія англійської мови : навч.-метод. посіб. / В. В. Євченко ; М-во освіти і науки України, Житомир. держ. ун-т ім. І. Франка, Навч.-наук. ін-т інозем. філол. Вінниця : Нова кн., 2016. 403 с.
- 3.Єсипенко Н.Г. (2015). Довідник з граматики англійської мови (Guidebook to English Grammar) / Укл.: Єсипенко Н.Г., Львова Н.Л., Лопатюк Н.І. Чернівці : Родовід, 184 с. (з грифом Друкується з ухвалою вченої ради ЧНУ)
- 4.Єсипенко Н.Г. (2017). Прагмалінгвістика як напрям сучасного мовознавства. *Науковий вісник Чернівецького університету. Германська філ.-я.* Чернівці : Родовід, Вип. 784. С. 41 – 51.
5. Селіванова О. (2006). Сучасна лінгвістика. Термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К, 716 с.

6. Nadiya YESYPENKO, Olga SOLOVIOVA (2020). Noun-forming suffixes in Old English: the semantic aspect. *In esse: English Studies in Albania Journal of the Albanian Society for the Study of English (ASSE)*. Vol 11. Number 1. 40-66 pp.

Інформаційні ресурси

1. English History and Its Language Development (English Word Information): <http://wordinfo.info/unit/4218?letter=E&spage=4>

2. Etymological Dictionary online: <https://www.etymonline.com/>

3. English History: <http://film.britishcouncil.org/history-of-the-english-language>

4. Words In English (Rice University): <http://www.ruf.rice.edu/~kemmer/Words04/>

5. Alduais A. Sentence Analysis from the Point of View of Traditional, Structural and Transformational Grammars. Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/259763518_Sentence_Analysis_from_the_Point_of_View_of_Traditional_Structural_and_Transformational_Grammars

6. Chomsky N. Aspects of the Theory of Syntax. Режим доступу: <https://apps.dtic.mil/dtic/tr/fulltext/u2/616323.pdf>

7. Grammar Theory and Exercises. Режим доступу: <https://www.mindmeister.com/431108373/english-grammar-theory-and-exercises?fullscreen=1>